

**Česká školní inspekce
Inspektorát v Kraji Vysočina
Zborovská 3, 586 01 Jihlava**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIJ-663/25-J
Sp. zn. ČŠIJ-S-151/25-J

Název	Základní škola a Praktická škola Moravské Budějovice, Dobrovského 11
Sídlo	Dobrovského 11, 676 02 Moravské Budějovice
E-mail	kancelar@zsps.cz
IČO	60 418 494
Identifikátor	600 025 691
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Miroslava Zvěřinová
Zřizovatel	Kraj Vysočina
Místo inspekční činnosti	Dobrovského 11, Moravské Budějovice
Inspekční činnost na místě	9.–11. 4. a 14. 4. 2025

Inspekční činnost byla zahájena doručením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti bylo v souladu s § 174 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů:

písm. b) zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, a to podle příslušných školních vzdělávacích programů,

písm. c) zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich soulad s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy.

Charakteristika

Základní škola a Praktická škola Moravské Budějovice, Dobrovského 11 (dále škola) je zřízena pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Ve škole je realizována činnost základní školy 79-01-C/01 (dále ZŠ), základní školy speciální 79-01-B/01 (dále ZŠS), praktické školy 78-62-C/01 (dále PrŠ) a školní družiny (dále ŠD). V sedmi třídách ZŠ se vzdělávalo 60 žáků, ve čtyřech třídách ZŠS 24 žáků a v PrŠ v jedné třídě 10 žáků. Zájmové vzdělávání bylo realizováno ve třech odděleních ŠD, kde bylo zapsáno 35 účastníků.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy (dále ředitelka) dlouhodobě působí v této manažerské pozici, kde získala bohaté zkušenosti a její erudovanost se odráží v kvalitě řízení pedagogického procesu. Vyváženost profesionálního a osobního přístupu přispívá k příznivé pracovní atmosféře a podporuje týmovou spolupráci. Kvalitně zpracovanou strategii dlouhodobého rozvoje ředitelka pravidelně vyhodnocuje a postupně stanovuje nové cíle. V oblasti vzdělávání se zaměřuje především na stálé zkvalitňování výchovně vzdělávacího procesu, stabilizaci personální oblasti, další vzdělávání pedagogických pracovníků, materiálně technickou oblast, komunikaci a vzájemnou spolupráci všech účastníků vzdělávacího procesu. Konkrétní kroky pro dosažení cílů jsou upřesňovány každoročně v programu školy na příslušný školní rok. V rámci řízení školy ředitelka účelně delegovala některé organizační, řídicí a kontrolní mechanismy na zástupkyni.

Zavedený systém dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků zohledňuje potřeby školy a přihlíží k zájmům pedagogů. Vedení školy efektivně organizuje vzdělávací akce určené pro celý pedagogický sbor i individuální vzdělávání. K rozvoji odborných znalostí a dovedností průběžně dochází v oblastech rozvoje komunikačních a sociálních kompetencí, prevence rizikového chování, informačních technologií, práce s žáky se speciálními vzdělávacími potřebami aj., což se pozitivně odráží v kvalitě výchovně vzdělávacího procesu. Vnitřní i vnější systém předávání informací je funkční. Pravidelně jsou organizovány jednání pedagogické rady a porady vedení školy, které účelně přispívají k plánování a řešení organizačních záležitostí chodu školy, čímž umožňují vedení školy mít stálý přehled o aktuálním stavu uvnitř školy a možnost pružně přijímat účinná opatření k nastalým situacím. Metodická sdružení dle typů školy (ZŠ, ZŠS a PrŠ) se pravidelně scházejí a efektivně řeší konkrétní výukové a výchovné problémy, průběžné hodnocení žáků, koordinaci výuky, návaznost vzdělávacích plánů, vylepšování a sjednocení forem a obsahu výuky v ročnících na sebe navazujících aj.

Materiální a prostorové podmínky školy jsou dobré a ve spolupráci se zřizovatelem se daří je i nadále zkvalitňovat. Třídy a odborné učebny jsou účelně vybaveny množstvím didaktických pomůcek, interaktivními tabulemi a kondičními a rehabilitačními pomůckami pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Ke zvyšování kvality poskytovaného vzdělávání významně přispívají specializované učebny, (např. speciální terapeutická místnost pro stimulaci, relaxaci a rehabilitaci, rehabilitačně kondiční centrum, keramická dílna, pracovní dílna). Využitím dotace škola zajistila cvičný domek.

Vedle spolupráce se zřizovatelem je škola velmi aktivní i v kooperaci s dalšími partnery. Spolupráce s orgánem sociálně-právní ochrany dětí, Policií České republiky a Městskou policií je přínosná především v oblasti prevence rizikového chování. Spoluprací se všemi

subjekty se škola aktivně snaží vytvářet žákům rovné příležitosti ke vzdělávání bez ohledu na jejich speciální vzdělávací potřeby, rodinné zázemí či ekonomický status.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Všechny hospitované hodiny v ZŠ měli učitelé kvalitně připravené. Vyučující respektovali individuální vzdělávací možnosti, zdravotní stav i aktuální psychické rozpoložení jednotlivých žáků, na základě čehož diferencovali zadání úkolů. Učitelé v ZŠ pro zvýšení aktivního zapojení žáků do výuky vhodně využívali různé motivační nástroje (např. slovní pochvalu). Na pracovní výkon žáků příznivě působily klidné a trpělivé reakce učitelů na jejich dotazy. Případné narušování hodiny řešili citlivě a efektivně, tudíž vzdělávání ostatních žáků nebylo dlouhodobě negativně ovlivněno. Zvolené metody a formy práce odpovídaly schopnostem žáků. Převažovala frontální výuka, která byla, vzhledem k nízkému počtu žáků ve třídách, v podstatě řízeným rozhovorem s jednotlivými žáky.

Dominantním rysem výuky byl individualizovaný přístup učitelů i asistentů pedagoga k žákům. Významnou roli hráli při výuce asistenti pedagoga, kteří se aktivně zapojovali do jednotlivých činností, dle předem naplánované spolupráce s učiteli pracovali s jednotlivými žáky či skupinou žáků. Zajišťovali jejich aktuální potřeby, přistupovali k nim citlivě a navozovali ve třídě spolu s vyučujícími příznivou pracovní atmosféru. Vedli je ke správným hygienickým návykům při práci. Pomáhali s udržení kázně žáků, jejich pozornosti, ověřovali pochopení zadání samostatné práce a v případě potřeby žákům opakovaně vše vysvětlovali. Rozvoj sebehodnocení u žáků byl pozorován téměř ve všech hospitovaných hodinách, oproti tomu však nebylo ve sledovaných hodinách zaznamenáno vzájemné hodnocení žáků vzhledem k jejich individuálním možnostem a schopnostem. Efektivitu výuky se učitelům dařilo zvyšovat účelným zařazováním rozličných názorných pomůcek, pro získávání okamžité zpětné vazby o správnosti splnění úkolů někteří učitelé vhodně využili digitální techniku. Při hodnocení práce žáků se učitelé zaměřovali na pozitivní ocenění zvládnutí úkolů, ne vždy však vedli žáky k aktivní práci s chybou. K udržení pozornosti žáků přispívalo účelné střídání činností spojené se změnou pracovního místa. Dostatek času na rozmyšlení odpovědí či respektování pracovního tempa žáků napomáhal k jejich efektivnímu vzdělávání. Ve většině hodin učitelé navazovali na vědomosti z jiných předmětů a dbali na propojení učiva s běžným životem.

Průběh vzdělávání v ZŠS se vyznačoval velmi příjemnou pracovní atmosférou. Při vzdělávání žáků ZŠS pedagogové volili vhodné metody a organizační formy vzdělávání, které respektovaly individuální potřeby žáků. Realizované činnosti byly promyšlené, přizpůsobené jejich schopnostem a možnostem. Žáci projevovali radost z přítomnosti ve škole a samotného učení. V případě výskytu náznaků afektivního chování některého z žáků byla tato situace pedagogickými pracovníky okamžitě vhodně řešena. Výuka byla vedena vhodně volenými formami, především individualizovaně, diferencovaně a částečně i frontálně. Rozsah učiva odpovídal nárokům na žáky různých ročníků zařazených v jedné třídě a jejich vzdělávacím možnostem. Pedagogičtí pracovníci kladli důraz zejména na procvičování a upevnění dovedností probíraného učiva. Efektivitu vzdělávání zvyšovala u žáků okamžitá zpětná vazba o jejich aktuálních výkonech nebo projevech chování a využívaná pochvala. Žáci byli rovněž v rámci svých schopností a možností vedeni k uvědomování si osob ve svém bezprostředním okolí, ke vzájemnému pozdravu, sebeobsluze, navazování pozitivních vztahů s přítomnými ve třídě a k vyjadřování svých aktuálních pocitů a potřeb. Učitelé volené metody a formy vhodně doplňovali názorností, především různými obrázky či kartičkami, hračkami a digitální technikou.

V hospitovaných hodinách v PrŠ vyučující vedli žáky především ke správné aplikaci již získaných vědomostí a dovedností v modelových situacích, např. simulace krizových situací či praxe nakupování v předmětů vaření, kdy žáci dovedli využít matematické schopnosti směřující k finanční gramotnosti společně s porozuměním tištěnému textu a správnému uplatnění osvojených společenských pravidel chování. Učivo bylo účelně vyvozováno ze zkušeností žáků z reálného života a výklad byl doplňován příklady s využitím názorných pomůcek. Žáci zvolenými praktickými činnostmi získávali odborné kompetence a zároveň rozvíjeli klíčové kompetence v souladu s jejich individuálními možnostmi.

Ve výuce byly uplatňovány účelné vzdělávací postupy, důsledná individualizace a diferenciacce, účinné způsoby učení ve skupinách s využitím vybraných her i samostatná práce žáků. Názornost výuky byla podporována využíváním didaktických pomůcek, připravených pracovních listů i výukových programů. Sledováno bylo účelné využívání didaktické techniky (tabletů) včetně výukových aplikací vyučujícími i žáky. Efektivně probíhala spolupráce učitelů s asistenty pedagoga, byla cílená, předem připravená a velmi dobře organizovaná a měla pozitivní vliv na klidný průběh výuky. Průběžné slovní hodnocení žáků, povzbuzování, pochvaly měly motivační charakter. Sledována byla aktivní podpora zručnosti žáků. Vyučující si vytvořili bohatou sadu vzorových výrobků, každý žák přispíval svým dílem k jejich výrobě a výsledky jejich práce měly vysokou úroveň estetickou i kvalitní technické zpracování (keramické výrobky, dřevěné hračky).

Činnosti žáků v zájmovém vzdělávání svým obsahem navazovaly na vzdělávání ve škole. Vychovatelky, společně s asistenty pedagoga, poskytovaly žákům dostatečný časový prostor pro relaxaci podle momentálních potřeb žáků, psychického rozpoložení a aktuálního zdravotního stavu. Při výběru činností měli žáci možnost volby a na úkolech mohli pracovat jak samostatně, tak i společně. Všechny aktivity směřovaly k utváření příznivých vzájemných vztahů v kolektivu a k rozvoji dovedností jednotlivých žáků. V průběhu činností panovala velmi přátelská pohoda.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola pravidelně sleduje a vyhodnocuje výsledky vzdělávání žáků, a to na základě pravidel stanovených ve školním řádu. Společným prvkem daných pravidel pro hodnocení je důraz na motivační složku, akcent na pokrok každého žáka s ohledem na jeho individuální vzdělávací předpoklady. Kritéria pro hodnocení jsou jasně a přehledně nastavena v dokumentech školy, a tak jsou dostupná a srozumitelná všem aktérům vzdělávání. Podrobné rozborů prospěchu a chování jsou projednávány na jednáních pedagogické rady. S průběžným hodnocením výsledků vzdělávání i výchovnými záležitostmi žáků jsou zákonní zástupci každodenně seznamováni. Žáci jsou hodnoceni klasifikací i formou širšího slovního hodnocení. Slovní hodnocení napomáhá reálně a objektivně vyjádřit nejen získané schopnosti žáků, jejich míru zvládnutých dovedností, návyků, samostatnosti a dopomoci, ale také jejich motivaci k jednotlivým činnostem dne. Hodnocení je prioritně zaměřeno na pozitivní hodnocení žákových činností, které je pro žáka motivující k dalšímu vzdělávání a rozvoji jeho osobnosti.

Funkční systém poradenských služeb vytváří dlouhodobě příznivé podmínky pro začleňování žáků do výchovně vzdělávacího procesu. Efektivní pomoc spočívá ve včasné informování jednotlivých vyučujících o vzdělávacích potřebách žáků, aplikaci vhodných výukových a hodnotících postupů a důsledném dodržování doporučení odborných pracovníků (nastavení a vyhodnocování individuálních vzdělávacích plánů, využití kompenzačních a učebních pomůcek, náhradního komunikačního systému, využití asistenta

pedagoga aj.). Školní poradenské pracoviště ve spolupráci s třídními učiteli rovněž aktivně pomáhá žákům a jejich zákonným zástupcům při výběru dalšího profesního směřování při ukončování školní docházky.

Preventivní program školy je zpracován s ohledem na aktuální situaci ve škole a je pravidelně vyhodnocován. Preventivní aktivity v oblasti rizikových jevů jsou plánovány, vybírány a objednávány ve spolupráci s externími odborníky (např. Oblastní charita Třebíč, Středisko výchovné péče STRED v Moravských Budějovicích). Rizikovým jevům se vyučující věnují i v průběhu vzdělávání ve svých předmětech. Za účelem vytváření pozitivních vztahů mezi žáky a vyučujícími využívá škola tzv. „smelovací pobyty“. Škola je ve prospěch žáků také dlouhodobě zapojena do projektu Systém včasné intervence města Třebíč, který zajišťuje jednotný, koordinovaný a multidisciplinární postup při řešení problematiky péče o rizikové a ohrožené děti. Jeho základním posláním je rychlá, adekvátní a efektivní reakce všech institucí, která směřuje k nápravě nežádoucího stavu – delikventního jednání nebo ohrožení dítěte a napomáhá zvýšení efektivity práce jednotlivých subjektů a umožňuje zpětnou kontrolu přijatých opatření a zvolených postupů.

Nedílnou součástí prevence rizikového chování je nadstandardní nabídka sportovních, kulturních a polytechnických kroužků, které vedou pedagogičtí pracovníci školy nebo jsou realizovány ve spolupráci s externími partnery. Tyto kroužky umožňují žákům aktivní trávení volného času a jsou významným pilířem prevence. Účastníci kroužků se zapojují do různých soutěží, a to i na republikové či mezinárodní úrovni, některé z těchto soutěží škola i pořádá (např. stolní tenis, florbal). Nabídka zájmových kroužků, ve kterých žáci mohou poznat úspěch a uznání, je zcela mimořádná a významně přispívá k všestrannému rozvoji osobnosti žáků.

Ve spolupráci se Spolkem rodičů a přátel školy probíhá a velkému zájmu se již dlouhodobě těší večerní škola pro osoby se zdravotním postižením (spoluobčany města Moravských Budějovic a okolí) za aktivní podpory vedení školy.

Závěry

Vývoj školy

- Nový cvičný domek
- Obnova materiálního vybavení

Silné stránky

- Efektivní využívání digitální techniky i výukových programů ve výuce žáků v PrŠ (2.4)
- Zohledňování individuálních potřeb žáků a efektivní spolupráce s asistenty pedagoga přispívají ke zvyšování úrovně vzdělávání a osobnostního rozvoje žáků (4.3)
- Účelná podpora rozvoje zručnosti žáků (5.3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- Nízká míra vedení žáků k vzájemnému hodnocení dle jejich individuálních možností a schopností v ZŠ (4.2)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zvýšit míru vedení žáků ke vzájemnému hodnocení adekvátně k jejich rozumovým schopnostem

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací program pro žáky se středně těžkým mentálním postižením „Škola pohody a umu“, aktualizace dokumentu od 1. 9. 2011
2. Školní vzdělávací program pro vzdělávání žáků s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami „Škola pohody a umu“, aktualizace dokumentu od 1. 9. 2013
3. Školní vzdělávací program pro obor vzdělávání praktická škola jednoletá se zaměřením – práce v domácnosti „Škola pohody a umu“, platnost od 1. 9. 2012
4. Školní vzdělávací program „Škola pohody a umu“, čj. ZŠMB/0433/2017, platnost od 1. 9. 2017
5. Školní vzdělávací program Školní družina, ze dne od 1. 9. 2023
6. Plán práce školy na školní rok 2024/2025, ze dne 30. 8. 2024
7. Hlavní cíle školního roku 2024/2025, ze dne 27. 8. 2024
8. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků pro školní rok 2024/2025, ze dne 30. 8. 2024
9. Přehled vzdělávání, kterého se účastnili pedagogičtí pracovníci ve školním roce 2024/2025
10. Vnitřní režim školy pro zaměstnance, ze dne 4. 10. 2024
11. Koncepce rozvoje školy na období školního roku 2023/2024–2025/2026, ze dne 30. 8. 2023
12. Dokumentace školního poradenského pracoviště
13. ICT plán školy, ze dne 2. 9. 2024
14. Zápisy ze schůzí pedagogické rady
15. Plán kontrolní a hospitační činnosti pro školní rok 2024/2025, ze dne 6. 9. 2024
16. Záznamy z hospitací ve školním roce 2024/2025
17. Roční plán školní družiny, školní rok 2024/2025

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna v Registru inspekčních zpráv na webových stránkách České školní inspekce www.csicr.cz.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Pavel Hudeček, školní inspektor, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Bc. Kateřina Hlaváčková, školní inspektorka

Mgr. Petra Koubková, školní inspektorka

Bc. Bohuslava Dvořáková, kontrolní pracovnice

6. 5. 2025